

Poznań, dnia 13 grudnia 2012 r.

WK-0911/ 22 /2012

Pan
Zbigniew Stochaj
Burmistrz Wielenia

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012r. poz. 1113) informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej gminy obejmującej okres od 1.01.2011 r. do 31.12.2011 r., a w miarę potrzeb także inne lata.

W odniesieniu do wyników poprzedniej kontroli kompleksowej, przeprowadzonej w 2008r. stwierdzono, że powtórzyły się nieprawidłowości (w innym zakresie) dotyczące nieprzestrzegania obowiązujących przepisów przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole kontroli, podpisanym w dniu 23 października 2012 roku, spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a mianowicie:

I.

1. W zakresie prowadzonych w 2011r. ksiąg rachunkowych kontrola wykazała naruszenia przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) oraz obowiązujących w jednostce uregulowań wewnętrznych (zarządzenie Burmistrza Nr 109/10 z dnia 16.09.2010 r. w sprawie ustalenia planu kont dla budżetu gminy i Urzędu Miejskiego w Wieleniu) a mianowicie:

- 1) stosowany w Urzędzie Miejskim program komputerowy firmy RADIX, nie zapewnia wykazywania sald Wn i Ma konta 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych, co stanowiło naruszenie zasad funkcjonowania tego konta określonych w „Zakładowym plan kont jednostki budżetowej - Urzędu Miejskiego w Wieleniu” w załączniku nr 2 do zarządzenia Burmistrza Nr 109/10 z dnia 16 września 2010 r.

Saldo Wn konta 221 powinno zostać wykazane w kwocie 2.106.830,96 zł, a saldo Ma w kwocie 17.424,85 zł. W wydrukach komputerowych wykazywane jest saldo sald w kwocie 2.089.406,11 zł.

- 2) żaden z 7 raportów kasowych z marca 2011r. objętych próbą w trakcie kontroli nie zawiera podpisu Głównej księgowej na dowód sprawdzenia tych raportów. Obowiązek sprawdzania raportów kasowych przez Główną księgową wynikał z pkt 8 w rozdziale „Gospodarka pieniężna” Instrukcji kontroli finansowej i audytu wewnętrznego, zasad (polityki) rachunkowości oraz obiegu dowodów finansowo – księgowych w Urzędzie Miejskim” stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr 150/09 Burmistrza Wielenia z dnia 30.11.2009 r. w sprawie wprowadzenia w życie instrukcji kontroli finansowej i audytu wewnętrznego, zasad (polityki) rachunkowości obiegu dowodów finansowo-księgowych i instrukcji inwentaryzacyjnej Urzędu Miejskiego w Wieleniu.

- 3) zapisy księgowe w dzienniku Urzędu dokonywane były ze wskazaniem w kolumnie „Dowód” we wszystkich pozycjach (z wyjątkiem zamknięcia roku) jako rodzaju dowodów symbolu PK, zamiast symboli faktycznych dowodów stanowiących podstawę zapisów (np. WB - wyciąg bankowy, RK - raport kasowy, FA - faktura (rachunek), co stanowiło naruszenie przepisów art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

W kolumnie „Dowód” w dzienniku Urzędu ujętych zostało 11.198 zapisów w zakresie konta 130 - Rachunek bieżący jednostki ze wskazaniem rodzaju dowodu księgowego - symbolu PK, w tym wpływ środków z budżetu na rachunek Urzędu na wydatki realizowane przez Urząd (ewidencjonowane na koncie 130/000/00000/0000/01 - suma 15.806.691,44 zł z 85 zapisów).

- 4) między sumą obrotów dziennika Urzędu a sumą obrotów zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej Urzędu za 2011 r. stwierdzone zostały różnice, których suma wynosiła 5.444,50 zł.

W wyjaśnieniu w sprawie przyczyny stwierdzonych różnic w sumach obrotów na kontach 225, 229 i 231 - Inspektor ds. księgowości budżetowej i Informatyk Urzędu podali, że:

„W roku 2011 nastąpiła niezauważona awaria programu finansowego FKJ (prawdopodobnie w momencie awarii zasilania). Spowodowało to zapisanie wadliwych rekordów w bazie danych programu. Następstwem tego jest niewliczanie tych rekordów do zestawienia obrotów i sald (analitycznie rekordy te zawierają prawidłowe dane, dotyczy to kont 225, 229, 231 dla klasyfikacji 750/75056/4170). Serwer na którym jest zainstalowany program posiada zabezpieczenie UPS jednak nie zapobiegło to awarii.”.

Stwierdzona różnica w obrotach dziennika i sumy obrotów zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej Urzędu oraz wyjaśnienie pracowników wskazują na niezapełnienie skutecznej ochrony danych, o której mowa w art. 71 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 5) w dzienniku Urzędu w zakresie kont 130 - Rachunek bieżący jednostki, 240 - Pozostałe rozrachunki i innych (229, 404, 405,410) dokonywane były - poza korektami błędnych zapisów - zapisy ujemne, w tym niebędące zapisami technicznymi lub opis operacji nie wskazuje na zapis techniczny, co było sprzeczne z zasadami funkcjonowania kont 130, 240 i innych, określonymi w „Zakładowym planie kont jednostki budżetowej - Urzędu Miejskiego w Wieleniu” stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia Burmistrza Nr 109/10 z dnia 16.09.2010 r. oraz w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 05.07.2010 r..

- 6) na dowodach księgowych nie była zamieszczana dekretacja, tj. zakwalifikowanie dowodów do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie sposobu ujęcia tych dowodów w księgach, w tym np. faktur, dotyczących wydatków (poniesionych w paragrafach 4270 i 4300). Powyższe naruszało przepisy art. 21 ust. 1. pkt 6, art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Podczas kontroli Urząd zamówił pieczętki, w tym pieczętkę do wskazywania kont, na których mają być ujęte dowody księgowe.
- 7) inwestycja pn. „Budowa odcinka drogi od skrzyżowania ul. Jana z Czarnkowa do wjazdu na teren wodociągów” została zakończona w dniu 17.05.2011r. W dniu 27.05.2011r. został spisany „Protokół odbioru końcowego” a przyjęcie środka trwałego nastąpiło na podstawie dokumentu OT nr 218/11 z dnia 25.10.2011r.
Dokonanie zmian w ewidencji środków trwałych w październiku 2011 r. zamiast w maju 2011 r. stanowiło naruszenie przepisów art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasad ujmowania zdarzeń na koncie 011 „Środki trwałe” wynikających z załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 05.07.2010 r.
- 8) naliczenie i przekazanie wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych nie ujmowano na koncie 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”, czym naruszone zostały zasady funkcjonowania konta 229 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 05.07.2010 r.
- 9) na koncie 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami”, zamiast na koncie 234 „Rozrachunki z pracownikami” ujmowano naliczone i nie wypłacone koszty wyjazdów służbowych, czym naruszone zostały zasady funkcjonowania konta 234 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 05.07.2010 r.,
- 10) w poz. 900 i 901 dzienniku Urzędu stwierdzone zostały luki w zapisach księgowych - nie został podany opis operacji dla kwoty 7.125,71 zł ujętej na stronach Wn konta 130 - Rachunek bieżący jednostki (w ewidencji analitycznej subkonto 130/000/00000/0000/00) i Ma konta 222 - Rozliczenie dochodów budżetowych, co stanowiło naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Zapisy księgowe w poz. 900 i 901 dziennika w zakresie, w jakim nie zawierają tekstu lub skrótu opisu operacji nie spełniają wymogu określonego w art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy.
- 11) w ramach ksiąg rachunkowych w 2011 r. prowadzone były m.in. konta:
- subkonto „130/000/00000/0000/02 - „Rachunek jednostki/ mylne wpływy/ mylne” - do konta 130 - „Rachunek bieżący jednostki” prowadzonego do rachunku bankowego Urzędu - nr rachunku: 63 ... 0120 (poza subkontem dochodów i wydatków prowadzone były również inne subkonta (nr 130/000/.../03 - „Wydatki zbiorczo”).
 - konto 139 - „Inne rachunki bankowe” - do rachunku bankowego nr 68 ... 0030.
- Na subkoncie 130/000/.../02 - „Rachunek jednostki/ mylne wpływy” prowadzonym do konta 130 - Rachunek bieżący jednostki ujmowane były

wpływy m.in. z tytułu wadiów wnoszonych przez wykonawców, osoby przystępujące do przetargów na zbycie przez gminę nieruchomości oraz wnoszone przez wykonawców w pieniądzu zabezpieczenia należytego wykonania umów, środki ze zlikwidowanych lokat, zwroty i przeksięgowania wadiów oraz zwroty zabezpieczeń, zadatki, darowizna, inne. Na koncie 139 - „Inne rachunki bankowe” nie były ujmowane wpływy wadiów, zabezpieczeń należytego wykonania umów, środków ze zlikwidowanych lokat, „zadatków”; w 2011 r. ujęty został jedynie wpływ 70,20 zł odsetek od zlikwidowanych lokat (założonych z kwot zabezpieczeń).

Ujmowanie na koncie 130 - Rachunek bieżący jednostki (subkonto 130/000/.../02 - „Rachunek jednostki/ mylne wpływy/ mylne”), zamiast na koncie 139 - „Inne rachunki bankowe” wadiów, zabezpieczeń, środków z likwidacji lokat, zadatków stanowiło naruszenie zasad funkcjonowania tych kont, określonych w „Zakładowym planie kont jednostki budżetowej - Urzędu Miejskiego w Wieleniu”, stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia Burmistrza Nr 109/10 z dnia 16.09.2010 r. oraz w załączniku Nr 3 do rozporządzenia.

Przyczyną ujmowania wpływu wadiów i zabezpieczeń na koncie 130 (subkoncie 130/000/.../02), zamiast na koncie 139 było wskazywanie w dokumentach do dokonywania wpłat numeru rachunku bieżącego Urzędu (nr 63 ... 0120), zamiast numeru rachunku 68 ... 0030 - „Inne środki pieniężne”.

Wadia, zabezpieczenia należytego wykonania umów, środki z likwidacji lokat, zadatki (wpływy, zwroty, przeksięgowania) ujmowane były na subconcie 130/000/.../02 - „Rachunek jednostki/ mylne wpływy/ mylne”, zamiast na koncie 139 - Inne rachunki bankowe również w 2010 r. i w 2012 r.

W wyjaśnieniu w sprawie celu prowadzenia konta 130/000/.../02, funkcji tego konta w systemie ksiąg rachunkowych Urzędu, skutków w zakresie wykazywania danych (o dochodach i wydatkach budżetowych) w sprawozdaniach budżetowych oraz charakteru salda Wn tego konta na 31.12.2011 r. w wysokości 54.735,30 zł Inspektor ds. księgowości budżetowej podała, że:

„Konto 130 służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym. Na stronie Wn konta 130 ujmują się wpływy środków pieniężnych otrzymanych na realizację wydatków budżetowych na koncie 130/000/00000/0000/01 oraz z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych na koncie 130/000/00000/0000/00. Dodatkowo utworzono konto analityczne 130/000/00000/0000/02 na którym księgowano wpływy na rachunek bankowy z innych tytułów np. wpłaty zabezpieczeń, wadia, mylnie wpłacone kwoty do wyjaśnienia. Saldo w/w konta na dzień 31.12.2011 roku automatem księgowym zostało przeksięgowane na konto 800 „Fundusz jednostki”. Saldo tego konta nie ma odzwierciedlenia w dochodach i wydatkach i nie było ujmowane w sprawozdaniach budżetowych. Saldo Wn konta 130/000/00000/0000/02 na 31.12.2011 r. w wysokości 54.735,30 zł dotyczy wpłaconych wadiów i zabezpieczeń. Zapisy na tym koncie są kontynuacją księgowania zapisów dokonywanych z lat poprzednich przez poprzedniego pracownika.”.

- 12) darowizna na rzecz gminy w kwocie 300 zł ujęta została na stronie Wn konta 130/000/.../02 w korespondencji z kontem 240 (strona Ma) zamiast na koncie 130 § 0960 (Wn) w korespondencji z kontem, 760 (Ma). Stanowiło naruszenie zasad funkcjonowania tych kont, określonych w „Zakładowym planie kont jednostki budżetowej - Urzędu Miejskiego w Wieleniu”, stanowiącym

załącznik nr 2 do zarządzenia Burmistrza Nr 109/10 z dnia 16.09.2010 r. oraz w załączniku Nr 3 do rozporządzenia.

- 13) w księgach rachunkowych Urzędu dokonywane były zapisy księgowe na podstawie dowodów księgowych wewnętrznych zbiorczych, w których dowody źródłowe nie były pojedynczo wymieniane, co stanowiło naruszenie przepisów art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

- 14) z danych z ewidencji analitycznej do konta 222 - Rozliczenie dochodów budżetowych budżetu - wynika, że suma dochodów wykonanych w 2011 r. wynosiła 55.242.643,26 zł.

Natomiast w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S - sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31.12.2011 r. suma dochodów zrealizowanych wykazana została w wysokości 55.242.615,36 zł, tj. w kwocie niższej o 27,90 zł niż suma wynikająca z kont analitycznych do konta 222. Suma dochodów zrealizowanych w 2011 r. przez jednostki budżetowe wykazana została w sprawozdaniach jednostkowych w wysokości 55.242.615,36 zł - w sprawozdaniu jednostkowym Urzędu uwzględnia kwotę 27,90 zł - wynagrodzenie płatnika.

Różnica między sumą dochodów wykazanych w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego a sumą dochodów na koncie 222 - „Rozliczenie dochodów budżetowych” wskazuje na dokonywanie zapisów na koncie budżetu z naruszeniem zasad funkcjonowania tego konta, określonych w „Planie kont dla budżetu gminy” ujętym w załączniku nr 2 do zarządzenia Burmistrza Nr 109/10 z dnia 16 września 2010 r.

- 15) z danych z ewidencji analitycznej do konta budżetu: 223 - „Rozliczenie wydatków budżetowych” wynika, że suma środków przelanych na rachunek Urzędu (obroty Wn), a niewykorzystanych na pokrycie wydatków wyniosła 3.365.166,33 zł - jest to suma sald kont analitycznych 223/003/00 i 223/003/02, natomiast konto analityczne 223/003/01 wykazuje saldo Ma w wysokości 3.365.166,33 zł.

Dokonywanie zapisów księgowych, których skutkiem było wykazanie sald Wn i Ma na kontach szczegółowych prowadzonych do konta 223 w kwocie 3.365.166,33 zł stanowiło naruszenie zasad funkcjonowania konta 223 - Rozliczenie wydatków budżetowych - konta budżetu, określonych w „Planie kont dla budżetu gminy” w załączniku nr 2 do zarządzenia Burmistrza Nr 109/10 z dnia 16 września 2010 r. Konto syntetyczne 223 nie wykazuje na 31.12.2011 r. salda.

W wyjaśnieniu w sprawie konta 223 - rozliczenie wydatków budżetowych Inspektor ds. księgowości budżetowej podała, że:

„W związku z przeprowadzoną kontrolą na koncie 223 – Rozliczenie wydatków budżetowych przedstawiam wyjaśnienie do sald na koniec 31.12.2012 roku:

Konto 223/003/00000/0000/00 - Rozliczenie przekazanych środków dla UM////,
Konto 223/003/00000/0000/01 - Rozl. przekazanych środków unijnych dla UM/79///,
Konto 223/003/00000/0000/02 - Rozl. przekazanych środków unijnych dla UM/03///,
są to konta analityczne utworzone dla urzędu na podstawie rachunków bankowych,

	Saldo Wn	Saldo Ma
Konto 223/003/00000/0000/00	3.365.153,84 zł	
Konto 223/003/00000/0000/01		3.365.166,33 zł

Konto 223/003/00000/0000/02

12,49 zł

3.365.166,33 zł

3.365.166,33 zł

Na dzień 31.12.2011 roku konto syntetyczne 223/003 dla jednostki Urząd Miejski nie wykazuje salda. Konta analityczne nie zostały zamknięte w wyniku przeoczenia, co zostało skorygowane w 2012 roku."

Z danych z ewidencji analitycznej do konta 223 - Rozliczenie wydatków budżetowych wynika, że wydatki budżetowe w sprawozdaniu zbiorczym zostały zaniżone o kwotę 40,20 zł., co wskazuje na nieprawidłowe dokonywanie zapisów na koncie 223. Różnica wynika z nieuwzględnienia prowizji ujętych na kontach 223/004, 223/005 i 203/006.

2. Kontrola sprawozdań finansowych wykazała, że w bilansie Urzędu sporządzonym na dzień 31.12.2011r. stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych innych niż rachunek bieżący Urzędu - w poz. III. 1. 2. „Środki pieniężne na rachunkach bankowych” jest niezgodny ze stanem rzeczywistym wynikającym z zawiadomień Banku Spółdzielczego w Wieleniu.

W bilansie stan środków pieniężnych na 31.12.2011r. wykazany został w kwocie 49.303,27 zł jako suma środków na rachunku prowadzonym dla środków ZFŚS (kwota 1.102,50 zł - saldo konta 135) i na rachunku sum depozytowych (kwota 48.200,27 zł - saldo konta 139 - Inne rachunki bankowe).

Z zawiadomień Banku wynika, że stan środków na rachunkach lokat wynosił 42.751,91 zł, natomiast na koncie 139 - Inne rachunki bankowe wykazana została kwota 48.130,57 zł.

W bilansie powinna zostać wykazana kwota 43.233,07 zł - kwota wykazana została zawyżona o 5.448,86 zł.

Niezgodności w bilansie wynikać będą również z niezgodnego z zasadami funkcjonowania kont Urzędu ujęcia na koncie 130 (subkoncie 130/000/.../02 bez klasyfikacji budżetowej) darowizny na rzecz gminy w kwocie 300,00 zł w korespondencji z kontem 240 - Pozostałe rozrachunki, przeksięgowanej na koniec roku z konta 130 na konto 800.

Wykazanie w bilansie danych niezgodnych z danymi zawartymi w zawiadomieniach banku, danych na podstawie ksiąg rachunkowych, które nie odzwierciedlały stanu rzeczywistego stanowiło naruszenie przepisów § 17 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, inwentaryzacja stanowi element rachunkowości, który służy do weryfikacji stanów składników aktywów i pasywów przed ich ujęciem w sprawozdaniu finansowym (obrazuje rzetelną sytuację majątkową jednostki).

3. W zakresie aktów prawnych wydanych przez Kierownika jednostki kontrola wykazała, że:

- 1) przepisy rozdziału „Ochrona danych i zbiorów” „Instrukcji kontroli finansowej i audytu wewnętrznego, zasad (polityki) rachunkowości oraz obiegu dowodów finansowo – księgowych w Urzędzie Miejskim”, stanowiącej załącznik do zarządzenia Burmistrza Nr 150/09 z dnia 30.11.2009r. w sprawie wprowadzenia w życie instrukcji kontroli finansowej i audytu wewnętrznego, zasad (polityki) rachunkowości obiegu dowodów finansowo - księgowych i instrukcji inwentaryzacyjnej Urzędu Miejskiego w Wieleniu są sprzeczne z obowiązującymi przepisami:

- ppkt 9 lit. b) - w zakresie przechowywania list płac, kart wynagrodzeń przez 20 lat - z art. 125a. ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.);
- ppkt 9 lit. f) w zakresie przechowywania gwarancji - 1 rok po terminie upływu rękojmi i gwarancji - z przepisami art. 151 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759)

2) w „Zakładowym planie kont jednostki budżetowej - Urzędu Miejskiego w Wieleniu”, stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia Nr 109/10 Burmistrza Wielienia z dnia 16.09.2010 r. nie zostały ujęte konta pozabilansowe do ewidencjonowania należności warunkowych - bonifikat udzielonych przy sprzedaży przez gminę lokali mieszkalnych, wadiów i zabezpieczeń należytego wykonania umów wnoszonych w formie niepieniężnej, przyjętych weksli in blanco, „zadatków”, co stanowiło naruszenie § 15 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, (...).

Ewidencja należności i zobowiązań warunkowych, które ujawnia się w części „Informacje uzupełniające” bilansu. nie była prowadzona. Suma należności warunkowych na 31.12.2011 r. ustalona podczas kontroli wynosi 5.638.533,72 zł.

4. W zakresie inwentaryzacji przeprowadzonej według stanu na 31.12.2011 r. kontrola wykazała, że:

1) osoby przeprowadzające inwentaryzację środków pieniężnych na rachunkach bankowych na kserokopii zawiadomień z Banku Spółdzielczego w Wieleniu potwierdziły prawidłowość stanu tych środków na rachunkach prowadzonych przez bank (lokata z kwot wpłaconych przez wykonawców jako zabezpieczenia należytego wykonania umów). Nie sprawdziły natomiast, czy stan środków pieniężnych wykazany na koncie 139 - „Inne rachunki bankowe” jest prawidłowy - zgodny z kwotami podanymi przez bank. Powyższe naruszało przepisy art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

Z zawiadomień banku wynika, że stan środków pieniężnych - sumy depozytowe - wynosił 42.751,91 zł (8.584,39 zł + 34.167,25 zł). Na koncie 139/.../00 saldo Wn na dzień 31.12.2011 r. wykazane zostało w kwocie 48.200,77 zł.

Różnica między stanem środków pieniężnych na rachunkach bankowych a stanem wykazanym na 31.12.2011 r. w księgach rachunkowych nie została podczas inwentaryzacji ujawniona, wyjaśniona i rozliczona.

W wyjaśnieniu w sprawie konta 139 - Inne rachunki bankowe - Inspektor ds. księgowości budżetowej podała, że:

„W związku z przeprowadzoną kontrolą na koncie 139 – Inne rachunki bankowe zostały stwierdzone różnice. Wynikają one z porównania zapisów na koncie 139, a potwierdzeniem sald rachunków bankowych sum depozytowych wystawionych przez Bank Spółdzielczy w Wieleniu. Salda te potwierdzano z roku na rok bez weryfikacji z kontem 139. Różnice wynikają z lat poprzednich do których trudno jest się nam ustosunkować, ponieważ pracownicy zajmujący się w poprzednich latach księgowaniem nie pracują już w Urzędzie Miejskim.”.

2) inwentaryzacja należności warunkowych została przeprowadzona poprzez sporządzenie zestawienia pn. „Weksle i gwarancje na dzień 30 grudnia 2011 r. Kasa Urzędu”. Inwentaryzacja zabezpieczeń należytego wykonania umów, weksli

(in blanco) została przeprowadzona zgodnie z § 2 pkt 2 i 4 zarządzenia Nr 137/11 Burmistrza Wielenia z dnia 17 listopada 2011 r. - w drodze spisu z natury. Spisane zostały znajdujące się w dniu spisu w kasie Urzędu gwarancje i weksle in blanco, których suma ustalona została na kwotę 4.316.540,24 zł. Kwota ta obejmowała również wartości zabezpieczeń należytego wykonania umów z gwarancji, które powinny być zwrócone. W sporządzonym zestawieniu nie wskazano terminów ważności gwarancji, weksli (in blanco). Podczas kontroli Inspektor ds. budżetowych sporządził zestawienie „Weksle i gwarancje na dzień 19.09.2012 r.” z którego wynika, że 36 gwarancji, które wygasły na łączną kwotę 550.899,99 zł powinno być zwróconych do 31.12.2011r. Do dnia 19.09.2012 r. żadna z tych gwarancji nie została zwrócona.

Z ustaleń kontroli („Zestawienia nieruchomości z bonifikatami przy sprzedaży przez gminę, w tym lokali mieszkalnych na rzecz najemców (...)” wynika, że należności warunkowe na 31.12.2011 r. z tytułu udzielonych przez Gminę bonifikat przy sprzedaży lokali mieszkalnych wyniosły łącznie 1.873.551,47 zł. Według zarządzenia Nr 137/11 Burmistrza Wielenia z dnia 17 listopada 2011 r. nie podlegały one inwentaryzacji. Brak ewidencji udzielonych bonifikat nie dawał możliwości zinwentaryzowania tych należności (warunkowych).

5. W zakresie sprawozdawczości budżetowej stwierdzono, że w sprawozdaniach: Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych za okres od początku roku do 31.12.2011 r.

- 1) skutki obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych zostały zawyżone o kwotę 2.693,53 zł, co stanowiło naruszenie przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 20, poz. 103).

Skutki obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych wykazane w sprawozdaniu Rb-27S i Rb-PDP na ostatni dzień 2011 r. zostały podane w kwotach 117.803,82 zł, powinny zostać wykazane w wysokości 115.110,29 zł.

- 2) skutki odroczenia terminów płatności podatku od środków transportowych zostały zawyżone o kwotę 8.412,00 zł. co stanowiło naruszenie przepisów § 3 ust. 1 pkt 11 lit. b Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Terminy płatności rat z wszystkich decyzji wydanych w 2011 r. przypadały przed upływem 2011 r. - najpóźniej na podstawie decyzji z dnia 15.11.2011 r. - do dnia 15.12.2011 r.

6. Kontrola wykonywania przez organ podatkowy obowiązków w zakresie poprawności ewidencji oraz prawidłowości pobierania podatków wykazała, że:

- 1) Deklaracji na podatek od nieruchomości nie składały: Ochotnicza Straż Pożarna w Rosku, „CARITAS” Parafii p.w. Św. Jana Chrzciciela w Trzciance, Parafia w Dzierżążnie Wielkim, Ludowy Zespół Sportowy „Noteć” Rosko, LZS „GROM” Nowe Dwory, Ochotnicza Straż Pożarna w Wieleniu, Ochotnicza Straż Pożarna we Wrzeszczynie, Młodzieżowe Kluby Sportowe.

Deklaracji na podatek od nieruchomości nie składały również placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Gmina Wieleń - deklaracje od 2008 r. z wykazaniem przedmiotów opodatkowania we władaniu placówek oświatowych składała Samorządowa Administracja Oświatowa.

Deklaracji na podatek od nieruchomości nie złożyła również spółka cywilna zajmująca w budynku stanowiącym własność gminy lokal użytkowy na podstawie umów: umowa obowiązująca od dnia 03 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. o użyczenie lokalu użytkowego zawarta w dniu 03 stycznia 2011 r. oraz umowa obowiązująca od dnia 02 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. o użyczenie lokalu użytkowego zawarta w dniu 21 grudnia 2011 r.

Organ podatkowy nie korzystał z możliwości wezwania osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości (i/lub rolny). Uprawnienie takie dla organu podatkowego wynika z przepisów art. 272 pkt. 1 i 2 i 274a § 1 ustawy - Ordynacja podatkowa.

W wyjaśnieniu w sprawie przyczyn zaniechania w latach 2007-2012 wzywania podatników do składania deklaracji na podatek od nieruchomości, informacji w sprawie podatku od nieruchomości Inspektor ds. wymiaru podatków podała, że:

„(...) Przyczyną zaniechania opodatkowania ww. podatników, był brak wiedzy o wynajmowanych lokalach od ABK, Samorządowej Administracji Oświatowej, Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury oraz stanowiska ds. gospodarki gruntami UM i G Wieleń.”.

W wyjaśnieniu zamieszczona została również informacja o wezwaniu podatników - osób prawnych i jednostek niemających osobowości prawnej do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2007-2012, a osób fizycznych - do złożenia informacji w sprawie podatku od nieruchomości.

- 2) Organ podatkowy nie skorzystał z możliwości wezwania niżej wymienionych podatników - na podstawie art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa - do udzielenia wyjaśnień w związku z wykazaniem przez podatników w deklaracjach na podatek od nieruchomości na 2011 r. danych niezgodnych ze stanem faktycznym wynikającym z dokumentów:

- komunalnej instytucji kultury - w związku z wykazaniem w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2011 r. podatku od budowli, mimo że statutowa działalność instytucji kultury nie jest działalnością gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 z późn. zm.).
Skutki dla budżetu - zawyżenie podatku (od budowli) wyniosły w 2011 r. 2.461 zł.

- jednostki budżetowej utworzonej przez gminę do obsługi finansowo-księgowej placówek oświatowych - w sprawie przyczyn składania deklaracji na podatek od nieruchomości za placówki oświatowe oraz w związku z wykazaniem w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2011 r.:

- powierzchni budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej 79,95 m²;

- powierzchnię 11,20 m² budynków zajętych na działalność w zakresie usług medycznych o wysokości kondygnacji powyżej 2,20 m.

Z przedłożonych dokumentów wynika, że działalność gospodarczą w budynkach zajmowanych przez placówki oświatowe prowadzą inne podmioty (przedsiębiorcy).

Skutki dla budżetu - zawyżenie podatku (od budynków) od jednostki budżetowej wyniosły 1.598,05 zł.

- zakładu budżetowego utworzonego przez gminę do prowadzenia „gospodarki lokalami mieszkaniowymi i użytkowymi będącymi w zasobach komunalnych” - w związku z wykazywaniem w deklaracjach na podatek od nieruchomości w latach 2007-2012:

Lp.	Przedmioty opodatkowania	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
1	Pow. bud. Mieszkalnych	21.902,18	21.543,08	21.359,42	20.242,30	17.555,64	17.067,83
2	Pow. uż. bud. zw. z prowadz. dz. gosp.	959,10	762,24	762,24	513,53	179,23	179,23
3	Pow. bud. zaj. na dz. w zakr. usł. Medycznych	627,92	627,92	627,92	627,92	627,92	627,92
4	Garaże	917,03	931,13	913,98	912,85	439,57	
5	Pow. bud. pozost. - pom. gospodarcze	2.573,29	2.388,35	2.308,07	2.332,79	2.025,27	2.421,94
		26.979,52	26.252,72	25.971,63	24.629,39	20.827,63	20.296,92

Z przedłożonych podczas kontroli dokumentów wynika, że działalność gospodarczą, w tym w zakresie usług medycznych, prowadzą przedsiębiorcy i inne podmioty, garaże są przedmiotem umów najmu.

- 3) Co najmniej od 2007r. organ podatkowy nie ustalał w drodze decyzji podatku od nieruchomości osobom fizycznym zajmującym na podstawie umów lokale użytkowe i garaże stanowiące własność gminy, co stanowiło naruszenie przepisów art. 6 ust. 7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).

W dokumentach (umowach) znajdujących się w Urzędzie lub jednostkach organizacyjnych gminy niemających osobowości prawnej przedmioty i podstawy opodatkowania były podawane. Powierzchnie lokali użytkowych i garaży wykazywane były w deklaracjach składanych przez Administrację Budynków Komunalnych - zakład płacił podatek od nieruchomości od przedmiotów opodatkowania znajdujących się we władaniu osób fizycznych.

- 4) Gmina Wieleń w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2011 r. wykazała powierzchnię użytkową budynków zajętych na prowadzenie działalności w zakresie usług medycznych, mimo że nie prowadzi takiej działalności, a pomieszczenia od 2009r. nie zostały wynajęte, co stanowiło naruszenie przez gminę jako podatnika przepisów art. 6 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Wykazywanie podanych przedmiotów opodatkowania mogło mieć miejsce od miesiąca następującego po miesiącu w którym wygasła umowa dzierżawy zawarta w dniu 22.01.2001 r. z panem I. R. - umowa wygasła z dniem 31.12.2008 r.

Jako podstawę wykazywania w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2011 r. r. przez Urząd Miejski powierzchni budynków zajętych na działalność w zakresie usług medycznych - Inspektor ds. rolnictwa i gospodarki gruntami przedłożyła dokumenty dotyczące dzierżawy nieruchomości oraz jej części (po zmianie aneksem) w okresie od 22.01.2001r. do 31.12.2008r. Z dokumentów wynika, że pomieszczenie od 01.01.2009 r. nie było zajęte na prowadzenie działalności w zakresie usług medycznych.

Skutki dla budżetu - zaniżenie podatku w 2011 r. wyniosły, według danych z deklaracji: 114,70 zł.

- 5) Upomnienia do zalegających z zapłatą podatków dłużników wysyłane były po upływie znacznych okresów od terminów płatności - w przypadku osób

fizycznych średnio w 130 dniu od terminów płatności, w przypadku osób prawnych średnio w 96 dniu od terminów płatności.

Tytuły wykonawcze wysyłane były po upływie terminów wyznaczonych w upomnieniach - w przypadku osób fizycznych średnio w 55 dniu, w przypadku osób prawnych średnio w 74 dniu od terminu wyznaczonego w upomnieniach, co stanowiło naruszenie przepisów § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.).

7. Kontrola wydatków wykazała przypadki naruszenia zasad dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków, a mianowicie:
 - 1) w 1 przypadku nagrodę jubileuszową wypłacono 30 dni po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, co naruszało przepisy § 8 ust. 5 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50 poz. 398 ze zm.). Zgodnie z tymi przepisami nagrodę jubileuszową wypłaca się niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody.
 - 2) w zakresie rozliczania kosztów podróży służbowych pracowników stwierdzono, że:
 - w 2 przypadkach podróży służbowej odbywanej samochodem prywatnym (polecenie wyjazdu służbowego Nr 253 i 258/11) pracownicy nie zamieszczali na drukach poleceń godzin wyjazdu i powrotu z podróży, tym samym nie możliwe było ustalenie czasu trwania wyjazdu i podstawy do naliczenia i wypłaty diety.
 - w 1 przypadku nie została naliczona dieta z tytułu odbytej podróży służbowej, mimo że podróż trwała powyżej 8 godzin (polecenie wyjazdu służbowego Nr 265/11).
 - 3) naruszono zasady klasyfikacji wydatków określone w załączniku Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 02 marca 2010r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 ze zm.), a mianowicie:
 - koszty przesyłek i pakowania ujęto w rozdz. 75023 „Urzędy gmin (miast, miast na prawach powiatu) w § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”, zamiast w § 4300 „Zakup usług pozostałych”,
 - opłatę za centralne ogrzewanie ujęto w rozdziale 85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi” w § 4400 „Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe”, zamiast w § 4260 „Zakup energii”.
8. W 2011r. stwierdzono przypadki dokonywania wydatków ponad limit ustalony w planie finansowym Urzędu. Analiza wykonania wydatków na podstawie ewidencji księgowej wykazała w trakcie roku przekroczenia limitu wydatków łącznie o kwotę 183.378,17 zł w podziałkach klasyfikacji budżetowej szczegółowo opisanych w protokole kontroli i złożonych wyjaśnieniach. Dokonywanie wydatków ponad limity ustalone w planie finansowym jednostki, stanowiło naruszenie zasad dokonywania wydatków określonych w przepisach art. 44 ust. 1 pkt 3, art. 52 ust. 1

pkt 2 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157 poz. 1240 ze zm.).

9. W zakresie stosowania przepisów ustawy - Prawo zamówień publicznych kontrola wykazała, że:

- 1) Rejestry zamówień publicznych udzielonych w 2011 r. prowadzone były w Urzędzie Miejskim w Wieleniu w formie ręcznej pn. „Rejestr zamówień publicznych”, które nie spełniały wymogów rejestru zamówień publicznych i ewidencji dla celów określonych w art. 98 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zapisy w rejestrach wskazują na to, że są to rejestry faktur wystawionych za wykonane zadania, które zostały udzielone na podstawie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. W rejestrach zostały ujęte pozycje: liczba porządkowa, nr zamówienia publicznego, rodzaj zamówienia publicznego, wartość udzielonego zamówienia netto + VAT, nazwa dostawcy, tryb udzielenia zamówienia publicznego, podstawa prawna, osoba odpowiedzialna za przygotowanie i prowadzenie zamówienia, numer i data faktury, pokwitowanie odbioru faktury (data i podpis).

Z prowadzonych w taki sposób rejestrów nie jest możliwe ustalenie liczby i wartości poszczególnych zamówień i ich sumy, udzielonych w trybach określonych w ustawie - Prawo zamówień publicznych oraz zamówień na usługi i dostawy powtarzające się okresowo - do ustalenia wartości zamówienia w następnym roku, czy też stwierdzenia prawidłowości danych wykazanych w sprawozdaniu ZP-SR1 „Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach publicznych”.

- 2) Urząd Miejski zwracał wadła i zabezpieczenia należytego wykonania umów wniesione w pieniądzu bez odsetek, co stanowiło naruszenie odpowiednio przepisów art. 46 ust. 4 i art. 148 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010r. Nr 113, poz. 759).

- 3) Urząd Miejski nie zwrócił 36 gwarancji wniesionych jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy, z których suma zabezpieczeń, które wygasły wynosiła 550.899,99 zł oraz 3 weksli in blanco na łączną kwotę 36.342 zł. Okres przetrzymywania gwarancji przez Urząd wynosił około 10 lat. Niedokonanie zwrotu gwarancji wniesionych przez wykonawców jako zabezpieczenie należytego wykonania umów oraz na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady stanowiło naruszenie przepisów art. 151 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759).

- 4) Kontrola wydatków budżetowych z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych obejmowała wybrany wydatek majątkowy realizowany w dz. 600 rozdz. 60016 § 6050. Kontrolą objęto postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, realizowane w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania pn. „Budowa odcinka drogi od ul. Janka z Czarnkowa do wjazdu na teren stacji wodociągowej w Wieleniu” o wartości ustalonej w kosztorysie inwestorskim na kwotę 58.939,15 zł bez VAT. Kontrolą objęto również wydatki poniesione na „Zakup motopomp i kombinezonów” na kwotę 15.000 zł (realizowane w dz. 754 rozdz. 75414 §

6060) oraz „Zakup kosiarek i wertykulatora na kwotę 40.000 zł (realizowany w dz. 92601 § 6060) o wartości poniżej kwoty wynikającej z przepisów art. 4 pkt. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych. Kontrola przedłożonej dokumentacji nie wykazała nieprawidłowości.

10. W zakresie gospodarowania mieniem komunalnym kontrola wykazała, że:

- 1) Burmistrz, działając w imieniu Gminy zawarł w dniu 20.10.2011 r. umowę użytkowania Nr 2 ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Społecznych „Wspólna Sprawa” lokali usytuowanych w budynku sali wiejskiej w Nowych Dworach, składających się z: 2 korytarzy, wc damskiego i męskiego, pomieszczenia magazynowego, 2 pomieszczeń kuchennych, sceny i sali głównej o łącznej powierzchni 278 m² na czas nieoznaczony podczas, gdy Rada w dniu 11 listopada 2011r. (po zawarciu umowy) uchwałą Nr 103/XI/11 wyraziła zgodę na zawarcie umowy użytkowania nieruchomości stanowiących własność Gminy Wieleni na czas nieoznaczony w trybie bezprzetargowym.
- 2) W dniu 01.10.2010 r. umową dzierżawy Burmistrz wydzierżawił Przedsiębiorstwu Komunalnemu „NOTEĆ” sp. z o.o. (ze 100% udziałem Gminy) środki trwałe, w tym budynki trwałe z gruntem związane, budowle (oczyszczalni ścieków). Umowa została zawarta na podstawie uchwały Rady Nr 409/XL/10 z dnia 29 września 2010r. w sprawie wyrażenia zgody na dzierżawę środków trwałych i wyposażenia na rzecz Przedsiębiorstwa. Ani w załączniku do uchwały, w którym wymienione zostały środki trwałe i wyposażenie przekazywane w dzierżawę na rzecz Przedsiębiorstwa ani też w umowie dzierżawy nie zostały wymienione grunty, z którymi trwałe związane są budynki lub części takich budynków (art. 46 § 1 K.c.) oraz grunty, z którymi trwałe związane są budowle (oczyszczalni ścieków), do których przyłączone są sieci kanalizacyjne (art. 49 § 1 K.c.).
Ustalony został czynsz za dzierżawę budynków, budowli, nie został ustalony czynsz za dzierżawę gruntów, z którymi budynki, budowle są trwałe związane.
- 3) W zakresie najmu lokali mieszkalnych kontrola wykazała, że najemca lokalu mieszkalnego obciążony został czynszem najmu za pomieszczenia przynależne do lokalu mieszkalnego (piwnicy i pomieszczenia gospodarczego), co było niezgodne z przepisami art. 7 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266 z późn. zm.);
Skutki dla budżetu (zawyżenie dochodów) wyniosły 8,33 zł (umowa wiąże strony od 1.12.2011 r.).
- 4) w zarządzeniu Burmistrza Wielenia Nr 174/04 z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie zasad określenia stawek czynszowych za lokale użytkowe będące własnością komunalną nie został określony okres, za jaki czynsz ma być ustalany, nie został określony rodzaj władania lokali użytkowych - dzierżawa, czy najem.

11. Z uchwały Nr 78/IX/11 Rady Miejskiej w Wieleniu z dnia 29 czerwca 2011 r. w sprawie uchylecia uchwały Nr 64/VIII/11 Rady Miejskiej w Wieleniu z dnia 3 maja 2011 r. w sprawie zmiany statutu Samorządowej Administracji Oświatowej w Wieleniu wynika, że uchylona została uchwała (nr 64/VIII/11 z 31.05.2011 r.),

którą Rada Miejska nadała statut Samorządowej Administracji Oświatowej w Wieleniu oraz, na podstawie której (§ 3 uchwały Nr 64/VIII/11) utraciła moc uchwała Nr 105/XIV/03 Rady Miejskiej w Wieleniu z dnia 27 listopada 2003 r. w sprawie nadania statutu Samorządowej Administracji Oświatowej w Wieleniu i zmiany uchwały Nr 149/XV/95 Rady Miejskiej w Wieleniu z dnia 9 listopada 1995r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej o nazwie: Samorządowa Administracja Oświatowa w Wieleniu.

Do dnia zakończenia kontroli Rada Miejska nie uchwaliła nowego statutu dla jednostki budżetowej - Samorządowej Administracji Oświatowej. Obowiązek uchwalenia statutu dla każdej jednostki budżetowej wynika z przepisów art. 11 ust. 2 i art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157 poz. 1240 ze zm.) a także z przepisów art. 105 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157 poz. 1241 ze zm.)

II.

Kontrola osiągania przez jednostkę samorządu terytorialnego wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1992 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.) wykazała, że:

- 1) Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego za 2011r. zostało sporządzone z datą 01.02.2012r. i przesłane do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w dniu 06.02.2012r. (w formie elektronicznej 01.02.2012r.) tj. w terminie wynikającym z przepisów art. 30a ust. 4 i 5 ustawy Karta Nauczyciela. Sprawozdanie zostało podpisane przez Dyrektora Samorządowej Administracji Oświatowej w Wieleniu oraz Burmistrza. Po ustaleniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli stażystów, kontraktowych, mianowanych i dyplomowanych oraz porównaniu wymaganych wynagrodzeń z faktycznie wypłaconymi przez Gminę w 2011 r. wynagrodzeniami ustalono, że wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3, w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 ustawy nie osiągnęli nauczyciele stażyści oraz mianowani. .

W związku z powyższym w terminie wynikającym w art. 30a ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (Dz. U Nr 97 poz. 674 ze zm.) dokonano wypłaty dodatków uzupełniających nauczycielom stażystom w łącznej wysokości 9.810,61 zł oraz nauczycielom mianowanym w łącznej kwocie 20.037,64 zł.

- 2) Analiza danych ujętych w sprawozdaniu wykazała, że:
 - a) do ustalenia przez Samorządową Administrację Oświatową struktury zatrudnienia nauczycieli zastosowane zostały arkusze kalkulacyjne programu Excel, w których w 24. na 248 pozycji (9,68 %) wprowadzone zostały wadliwe formuły: dla 8 miesięcy - wymiar zajęć z 6. pozycji dzielony przez 6, dla 4. miesięcy - wymiar zajęć z 2. pozycji dzielony przez 2.
 Za okresy 8. i 4. czterech miesięcy, dla których wprowadzone zostały wadliwe formuły nie występowały zmiany tygodniowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych nauczycieli - skutki wadliwych formuł nie wystąpiły.
 Obliczenie średniej arytmetycznej liczby etatów w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia 2011r. w przypadku dwóch nauczycieli było niezgodne z zasadami obliczania średniej arytmetycznej określonymi w pkt I. 2. Objasnień do „Sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na

poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego” stanowiących załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 6, poz. 35).

- b) w dwóch przypadkach ustalenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych dwóch nauczycieli w przeliczeniu na pełny etat było niezgodne z pkt 1 „Sposobu ustalania wysokości jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczyciela na danym stopniu awansu zawodowego” stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Skutkiem tego ustalenie osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli proporcjonalnie do okresu zatrudnienia było nieprawidłowe.

W wyjaśnieniach w sprawie wyliczenia struktury zatrudnienia nauczyciela stażysty Szkoły Podstawowej w Wieleniu w m-cu marcu 2011 r. i nauczyciela stażysty Przedszkola w Rosku w m-cu marcu 2011 r. Starszy specjalista SAO ds. kadr podała:

- „Pani P. R. zatrudniona w wymiarze pełnego etatu, w miesiącu marcu korzystała z 1 dzień urlopu bezpłatnego, przy wyliczeniu struktury zatrudnienia omyłkowo wpisani wymiar 0,97 etatu zamiast 0,96 etatu.”.

- „Pani J. G. została zatrudniona od 21.03.2011 r., w tabeli struktury zatrudnienia pracowników w danym miesiącu ustalono Pani wymiar 0,33 etatu, do wyliczenia omyłkowo przejęto sposób wg wzoru przyjętego dla ZUS tj., 30 dni.”.

- c) na skutek błędów w ustalaniu średniego etatu jednemu z nauczycieli stażystów dodatek uzupełniający za 2011 r. został zaniżony o kwotę 16,81 zł; w przypadku dwóch pozostałych nauczycieli stażystów dodatki uzupełniające zostały nieznacznie zawyżone, co w przypadku dodatku uzupełniającego dla jednego z nauczycieli może być wynikiem zaokrągleń do drugiego miejsca po przecinku, w przypadku drugiego - również błędu w ustaleniu tygodniowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych.

Odpowiedzialnymi za powstałe nieprawidłowości są pracownicy w zakresie wykonywanych przez nich czynności oraz Burmistrz i Skarbnik poprzez nienależyte wypełnianie obowiązków wynikających z przepisów prawa a także Dyrektor Samorządowej Administracji Oświatowej.

Przedstawiając Panu Burmistrzowi ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej, w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Zobowiązać Skarbnika do wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz przestrzegania zasad zawartych w ustawie z

dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009r. Nr 152, poz. 1223, ze zm.), rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010r. Nr 128, poz. 861 ze zm.), obowiązujących w jednostce uregulowań wewnętrznych, a także do zwiększenia nadzoru nad pracą podległych mu pracowników, a w szczególności do:

- 1) podjęcia działań w celu dostosowania przez autora stosowanego programu komputerowego do obowiązujących przepisów;
 - 2) sprawdzania raportów kasowych przez osobę, której powierzone zostały obowiązki i odpowiedzialność za prowadzenie ksiąg rachunkowych Urzędu;
 - 3) dokonywania zapisów księgowych ze wskazaniem rodzajów dowodów księgowych (ich symboli), na podstawie których zapisy są dokonywane;
 - 4) zapewnienia ochrony programów komputerowych i danych systemu informatycznego poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań programowych i organizacyjnych, chroniących przed zniszczeniem;
 - 5) dokonywania zapisów księgowych zgodnie z ustawą o rachunkowości, zasadami funkcjonowania kont Urzędu i budżetu, w tym w szczególności do zaniechania ujmowania na koncie 130 - Rachunek bieżący jednostki wadliwych, zadatków, zabezpieczenia należytego wykonania umów wnoszonych w pieniądzu, „zadatków”;
 - 6) dekretowania dowodów księgowych zgodnie z wymaganiami określonymi w ustawie o rachunkowości.
2. W bilansie jednostki (Urzędu Miejskiego) zamieszczać informacje o aktywach i pasywach, wynikające z ewidencji księgowej, sprawdzonych drogą inwentaryzacji rzeczywistego ich stanu.
 3. Instrukcję kontroli finansowej i audytu wewnętrznego, zasad (polityki) rachunkowości oraz obiegu dowodów finansowo-księgowych w Urzędzie Miejskim dostosować do obowiązujących przepisów prawa. W „Zakładowym planie kont jednostki budżetowej - Urzędu Miejskiego w Wieleniu” uwzględnić konta pozabilansowe do ewidencjonowania należności warunkowych.
 4. Zapewnić przeprowadzanie inwentaryzacji aktywów i pasywów zgodnie z wymogami określonymi w ustawie o rachunkowości. Inwentaryzację należności warunkowych przeprowadzać z uwzględnieniem zasad określonych w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości oraz terminów ważności zobowiązań gwarantów.
 5. Zapewnić sporządzanie sprawozdań zgodnie z zasadami określonymi w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 10, poz. 23), a w szczególności dane w sprawozdaniach wykazywać zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej i ze stanem faktycznym.
Dokonać korekty sprawozdania Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych za okres od początku roku do 31.12.2011 r. w zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych, skutków odroczenia terminów płatności podatku od środków transportowych. Sprawozdanie oznaczyć jako

skorygowane i przesłać w formie dokumentu papierowego i elektronicznej do Ministerstwa Finansów za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.

6. Zobowiązać jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz instytucje kultury do corocznego składania deklaracji na podatek od nieruchomości (i/lub rolny). Innych podatników (w tym spółkę cywilną) wzywać do złożenia deklaracji, jeżeli deklaracje nie zostaną złożone. Stosownie do przepisów art. 274a § 1 i 2 Ordynacji podatkowej od osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej żądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji podatkowych lub wzywać do ich złożenia jeżeli deklaracje nie zostały złożone mimo takiego obowiązku.
7. Osobom fizycznym zajmującym lokale użytkowe, garaże na podstawie umów zawartych z gminą wydawać decyzje w sprawie podatku od nieruchomości.
8. Zapewnić sporządzanie przez Urząd Miejski deklaracji na podatek od nieruchomości zgodnie ze stanem faktycznym w zakresie wykorzystywania przedmiotów opodatkowania.
9. Zobowiązać właściwych merytorycznie pracowników do wysyłania upomnień do podatników zalegających z zapłatą podatków w terminach wykluczających kumulowanie się zaległości z kilku kolejnych rat podatków, a tytułów wykonawczych niezwłocznie po upływie terminów do zapłaty wyznaczonych w upomnieniach.
10. Podatników, którzy w deklaracjach wykazują nieprawidłowe dane o przedmiotach i podstawach opodatkowania, w sytuacjach, w których organowi podatkowemu znane są dane o nieruchomościach pozostających we władaniu podatników wzywać do udzielania niezbędnych wyjaśnień lub korekt deklaracji.
11. Nagrody jubileuszowe wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, stosownie do przepisów § 8 ust. 5 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 z późn. zm.).
12. Zwiększyć nadzór i kontrolę nad rozliczaniem kosztów podróży służbowych. Koszty podróży służbowych krajowych rozliczać zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.). Egzekwować od pracowników obowiązek umieszczania na poleceniach wyjazdu służbowego godzin trwania podróży służbowych, w celu ustalenia czy pracownikowi przysługiwała dieta stosownie do postanowień § 4 w/w rozporządzenia.
13. Zobowiązać Skarbnika i właściwych merytorycznie pracowników do przestrzegania zasad klasyfikacji określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38 poz. 207).
14. Przy dokonywaniu wydatków z budżetu Gminy przestrzegać zasad określonych w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr

157, poz. 1240 ze zm.), a mianowicie wydatki ponosić na cele i w wysokości, ustalonej w uchwale budżetowej i w planie finansowym jednostki. Ujęte w budżecie i w planach finansowych wydatki, stanowią nieprzekraczalny limit. Wdrożyć procedury kontroli w zakresie dokonywania wydatków publicznych.

15. Rejestr zamówień publicznych prowadzić w sposób umożliwiający sporządzenie rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
16. Zapewnić dokonywanie zwrotów wadiów i zabezpieczeń należytego wykonania umów zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010r. Nr 113, poz. 759). Zabezpieczenia należytego wykonania umowy wniesione w pieniądzu zwracać wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez wykonawcę. Zapewnić dokonywanie zwrotu - w terminach wynikających z obowiązujących przepisów - dokumentów (gwarancji) przyjętych od wykonawców jako zabezpieczenie należytego wykonania umów oraz zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady.
17. Podjąć działania w celu ustalenia czynszu za dzierżawę gruntów, w których posiadaniu jest Przedsiębiorstwo Komunalne „NOTEĆ” sp. z o.o. w związku z dzierżawą budynków, oczyszczalni ścieków i innych środków trwałych.
18. Zaprześcić zawierania umów użytkowania przed podjęciem przez Radę Miejską uchwały na podstawie art. 37 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
19. W aktach prawnych wydawanych przez Burmistrza w zakresie stawek czynszowych za lokale użytkowe bezpośrednio i wyraźnie wskazywać okres, za jaki czynsz ma być ustalany oraz rodzaj władania lokali użytkowych (dzierżawa, czy najem).
20. Podjąć działania w celu prawidłowego ustalenia czynszu najemcy lokalu mieszkalnego.
21. Opracować i przedłożyć Radzie Miejskiej w Wieleniu projekt uchwały w sprawie nadania statutu Samorządowej Administracji Oświatowej.
22. Zwiększyć nadzór nad prawidłowością ustalania i naliczania wynagrodzeń wypłacanych nauczycielom. Na bieżąco przeprowadzać analizę poniesionych wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń tak, aby nie zachodziła potrzeba wypłaty dodatków uzupełniających. Zobowiązać Dyrektora Samorządowej Administracji Oświatowej w Wieleniu do:
 - 1) rzetelnego ustalania średniorocznej liczby etatów dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych;
 - 2) ponownego, prawidłowego ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych gminy w przeliczeniu na pełne etaty;
 - 3) dokonania wypłat uzupełniających jednorazowego dodatku uzupełniającego nauczycielom, którym dodatki zostały zaniżone na skutek błędów w ustalaniu wymiaru godzin zajęć dydaktycznych.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Rada Miejska w Wieleniu

PREZES IZBY
[Signature]
Regionalna Izba Obrachunkowa

